

Positionpaper ten behoeve van de deskundigenbijeenkomst Wet toekomst pensioenen 14 februari 2023

Geachte leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Het thema van deze bijeenkomst is de handhaafbaarheid van de Wet toekomst pensioenen. U heeft mij uitgenodigd omdat ik voorzitter ben van het Centraal aanspreekpunt pensioenen van de Belastingdienst. Ik maak graag van de gelegenheid gebruik om in te gaan op de handhaafbaarheid van de Wet toekomst pensioenen voor de Belastingdienst.

Zoals tegenwoordig gebruikelijk is, heeft de belastingdienst een uitvoeringstoets gedaan op de Wet toekomst pensioenen. De Belastingdienst geeft op verschillende onderwerpen een indicatie van de uitvoerbaarheid door middel van een groene, gele of rode vlag. Groen staat voor beperkte gevolgen, geel staat voor middelgrote gevolgen en rood staat voor ingrijpende gevolgen. In deze uitvoeringstoets geeft de Belastingdienst aan dat het wetsvoorstel uitvoerbaar te achten. Bij één onderwerp is een groene vlag geplaatst, maar bij drie onderwerpen zijn gele vlaggetjes geplaatst, namelijk bij

- Interactie burgers en bedrijven;
- Handhaafbaarheid; en
- Complexiteitsgevolgen.

Tegelijkertijd geldt dat ten aanzien van deze drie onderwerpen pro-actief is gehandeld zodat, zoals gezegd, de Belastingdienst inschat dat de Wet toekomst pensioenen uitvoerbaar is. Dit licht ik hierna toe.

Interactie burgers en bedrijven

Bij de invoering van wetgeving met ingrijpende gevolgen is het bij de belastingdienst gebruikelijk dat we een projectgroep instellen die de invoering goed zal gaan begeleiden. In deze projectgroep neemt ook het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen deel. De projectgroep gaat zorgen voor een landingspagina op internet met als thema “met pensioen gaan”. mogelijk wordt hier ook in een TV-spot over de verschillende life-events aandacht aan besteed.

Op de landingspagina zal ook een link worden opgenomen naar de eind maart te lanceren tool van het NIBUD. Deze tool neemt de werknemer bij de hand bij de beslissing om met pensioen te gaan. Daarnaast neemt de belastingdienst deel aan een breed overleg met SZW, Financiën, Pensioenfederatie, UWV en Verbond van Verzekeraars om het implementatieproces goed te laten verlopen.

Net als bij de wetgeving die heeft geleid tot uitfasering van het pensioen in eigen beheer zullen leden van het centraal aanspreekpunt pensioenen in samenwerking met het forum fiscaal dienstverleners door het hele land expertsessies gaan verzorgen waarin de fiscale aspecten van de Wet toekomst pensioenen worden uitgelegd.

Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer zijn ook al veel vragen binnengekomen. De beantwoording van deze vragen zal de Belastingdienst na instemming door de Eerste Kamer publiceren op de site van het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen, zodat de adviseurs snel op de hoogte zijn van deze ingenomen standpunten.

Handhaafbaarheid en complexiteit

Een tweede punt van zorg was de handhaafbaarheid. Dit is verweven met het derde punt van zorg de complexiteit. Dat klinkt wellicht vreemd, omdat de nieuwe wetgeving fiscaal juist eenvoudiger wordt.

De complexiteit en daarmee een zorg voor de handhaafbaarheid zit in het voor langere tijd moeten handhaven van twee pensioensystemen naast elkaar. Toezicht op twee stelsels ontstaat doordat sommige pensioenuitvoerders de opgebouwde pensioenaanspraken onder het oude pensioenstelsel handhaven, terwijl anderen de rechten omzetten naar aanspraken onder het nieuwe pensioenstelsel. Voorts biedt de Wet toekomst pensioenen een algemeen overgangsrecht tot 1 januari 2027 en een langlopend overgangsrecht voor pensioenregelingen op basis van een stijgende premiestaffel. Ook hierdoor lopen twee verschillende pensioenregimes naast elkaar. Tijdens de invoeringsperiode verwacht de Belastingdienst tot slot dat veel pensioenuitvoerders gebruik zullen maken van hun wettelijk recht om bij beschikking een beoordeling te vragen van de fiscale aanvaardbaarheid van de nieuwe pensioenregeling.

Voor deze extra inzet zijn echter inmiddels nieuwe pensioencollega's geworven en is de eerste groep opleiding gestart. Een tweede groep start in de loop van 2023.

Een extra inhoudelijke complexiteit is dat in de voorgestelde tekst van de Wet op de loonbelasting in 8 artikelen wordt verwezen naar bepalingen uit de Pensioenwet. De Belastingdienst heeft in de uitvoeringstoets aangegeven dat zij niet de bevoegdheid en de kennis heeft om te toetsen op naleving van de bepalingen in de Pensioenwet en heeft daarom aangegeven bij toetsing een voorbehoud te moeten maken ten aanzien van deze onderdelen van de regeling. Daarom is na afronding van de uitvoeringstoets besloten de aanwijsbevoegdheid van de minister in art 19d, Wet op de loonbelasting 1964 uit te breiden. Hierdoor kunnen eventuele onjuistheden die DNB of de AFM achteraf constateren worden hersteld en werkt dit herstel ook door in de toepassing van de fiscale toetsing.

Samengevat ben ik van mening dat goed is geacteerd op mogelijke uitvoeringsproblemen, waardoor risico's in de handhaafbaarheid zoveel mogelijk zijn weggenomen.